

Lakomec

Moliere

November 23, 2021

1 Moliere - Jean-Baptiste poquelin

- 1622 - 1673, herec, režiser, dramatik, klasik svetove komedie, autor frasek
- nejslavnejsi predstavitel evropskeho klasicismu
- Klasicismus
 - Vznik 2.pol.17.st. ve Francii az 18.st.
 - Vyznava strizlivy rozum, pravidla a rad
 - klasicismus (z latinskeho classicus = dokonalý, vzorový)
 - Navazuje na antiku
 - Aristotelova zasada 3 jednot (dej se odehrava na jednom miste, cas - 24hodin, 1 zakladni dejova linie)
 - Pravidla sepsal Nicolas Boileau
 - rozdeleni klasicismu:
 - * vysoky - zpracovava vznesena temata, lici urozene hrdiny, namety vetsinou z antiky (oda, epos, tragedie)
 - * nizky - zobrazuje zivot mestanstva i venkovanu, casto pojaty komicky (komedie, fraska, satira, bajka)

2 Dalsi dila

- Tartuffe
- Don Juan
- Zdravy Nemocny

3 Soucasnici

- Jean Racine
- Pierre Corneille
- Carlo Goldoni

4 Lit. druh a žánr

- druh - drama, próza (tehdy neobvykle)
- žánr - komedie

5 Jazykové prvky

- Spisovná čeština, obašhuje vsak misty hovorovy jazyk a nespisovne výrazy, vulgarismy
- nadsázka, ironie, epifora

6 Čas a místo

- Paříž, 1670

7 Hlavní postavy

- Harpagon - (lat. "harpagē" - chamtivec). Harpagon je lakomý vdovec, lichvář a necitelný lakomec, pro peníze obetuje všechno.
- Kleant - syn Harpagona, mladý muž dobrých společenských způsobů, velmi kultivovaný, miluje Marianu a chce si ji vzít.
- Eliska - dcera Harpagona, miluje Valera, bojuje za své stěti a nechce se provdat za muže, kterého jí vybral otec.
- Mariana - krásná dívka, která miluje Kleanta a musí přihlížet dvoreni se Harpagona. Je plachá a stará se o nemocnou maminku.
- Valer - zamilovaný do Elisky, je správce u Harpagona, podlezá Harpagonovi, donáší na služebnictvo, je mnohdy horší než Harpagon.
- Anselm - otec Mariany a Valera, slechťák, který je navenek bohatý a starý, ale ve skutečnosti šedý a dobrosrdečný, završí hru v dobrý konec.
- Frosina - chytrá intrikářka, dohazovačka, která zná poměry v rodině.
- Stika - služka Kleanta, uvědomuje si Harpagonovi vlastnosti.
- Jakub - Harpagonův kuchař, koci a služka na všechno, zlý a pomstychtivý.

8 Kompozice

- Chronologická
- 5 dějství
- dodržení trojí jednoty

9 Dej

Harpagon je tak lakomy, že jeho syn Kleantes si musí peníze půjčovat. Kleantes se zamiloval do chudé dívky Mariany a chce otce pozadat o svolení ke snatku. Otec ho překvapí tím, že prohlásí, že si Marianu vezme sám. Svého syna chce oženit za bohatou vdovu a dceru Elisku provdat za stárnoucího bohatce Anselma, který se ukáže být Valerovým a Marianiným otcem. Harpagonova dcera Eliska má ale ráda správce Valera, jenž je ve skutečnosti potomkem hrabete Tomase d'Alburciho z Neapole, který ztroskotal na moři se svou rodinou. Odpoledne najde Kleantův sluha Cipera poklad, jejž zakopal Harpagon na zahradě. Ten ztrátu brzy zjistí a vyslyší celý dům. Přitom se také doví, že Valer se zasnoubil s jeho dcerou a chce ho oběsit. Ten však prozradí svůj původ a Mariana zjistí, že je jeho sestra. Kleantes navrhně, že vrátí peníze pod podmínkou, že dostane nazpět Marianu. Harpagon obětuje vše, jen aby získal zpět své peníze, protože jejich ztráta pro něj znamená konec života a poté co pozná původ Mariany a Valera nenamítá nic proti svatbám svých dětí.